

PEPE VIYUELA es

TARTUFO

de MOLIÈRE

2 ÚNIQUES SETMANES!
Del 28 de juny al 10 de juliol

Versión y dirección **ERNESTO CABALLERO**

con **PAGO DÉNIZ · SILVIA ESPIGADO · JORGE MACHÍN · JAVIER MIRA**
ESTIBALIZ RACIONERO · MARÍA RIVERA · GERMÁN TORRES

PRODUCCIÓN
Lantja
ESCÉNICA

Sinopsi

El bon burgès Orgón ha caigut sota la influència de Tartufo, un fals devot, que busca quedar-se amb tots els seus béns. L'impostor exagera la devoció i arriba a convertir-se en el director espiritual d'Orgón. A més, pretén casar-se amb la filla del seu benefactor, alhora que tracta de seduir-ne la segona esposa, Elmira, molt més jove que el marit. Una vegada desmascarat, tractarà d'aprofitar-se d'unes donacions signades que Orgón li ha transmès per intentar fer fora l'amo de la seva pròpia casa. Recorre, fins i tot, davant el rei, però aquest, fa que Tartufo sigui detingut en descobrir que el devota no és més que un estafador.

La versió d'un clàssic que ens adverteix contra la hipocresia, la falsa beateria i les males intencions que amaga, posada al dia i protagonitzada per un Pepe Viyuela que demostra la seva versatilitat interpretativa.

Sobre l'espectacle

El Tartuf, o l'impostor de Molière, va ser estrenat l'any 1669 a França i sovint s'ha representat com un drama amb final feliç. Ernesto Caballero, destacat nom de l'escena castellana que s'ha fet càrrec de crear i dirigir aquesta versió, ens la presenta aquest cop clarament com una comèdia, aprofitant així les qualitats que en aquest camp té l'actor protagonista, Pepe Viyuela. Amb la seva versatilitat en escena, l'actor i la resta de la companyia defensen una versió del clàssic sense dur vestits d'època que, tot i això, estaran presents a l'escenari. Tot per explicar la història, perseguida en el seu dia per la censura, de Tartuf, un fals beat que s'ha acostat a Orgon i se n'ha convertit en director espiritual. No ho fa amb finalitats desinteressades sinó per tal de apoderar-se de la fortuna del burgès i, de passada... mirar de casar-se amb la seva filla mentre prova de seduir la dona del seu suposat amic... De què serà capaç aquest engalipador quan es vegi desemmascarat i quedi clar que la seva pietat religiosa i beateria no són res més que una màscara? Ho veureu en aquesta versió renovada d'aquest clàssic que parla sobre uns mentiders i ensarronadors que, avui, continuen existint exactament igual que en temps de Molière. La firma Ernesto Caballero, un director, dramaturg i gestor teatral que va ser director del Centro Dramático Nacional, professor d'interpretació a la Real Escuela Superior de Arte Dramático i director associat del Teatro de La Abadía. Nomenat l'any 2019 Cavaller de l'Ordre de les Arts i les Lletres pel ministeri de Cultura francès, entre els seus últims muntatges hi ha *La autora de las meninas* (2017; com a autor i director), *El jardín de los cerezos* (2019), de Txékhov, i *Madre Coraje y sus hijos* (2019), de Bertolt Brecht.

La crítica ha dit...

“EL TEXTO ES ÁGIL Y DINÁMICO CON UNA COMBINACIÓN MUY ACERTADA DEL VERSO CON LA PROSA.”

“DESTACAN CON BRILLANTEZ PEPE VIYUELA, PACO DENIZ Y GERMÁN TORRES, QUIENES ACOMPAÑAN Y ACENTÚAN EN TODO MOMENTO A TRAVÉS DE LA EXPRESIÓN GESTUAL, LA PALABRA Y LA ACCIÓN ESCÉNICA.”

“ESPECIALMENTE VIYUELA ES UN MAESTRO DE LA GESTUALIDAD QUE DESDE EL PRIMER MOMENTO TE SEDUCE Y A TRAVÉS DE SU TARTUFO TE SUMERGES CON ÉL EN SU VIAJE.”

“UNA OBRA QUE NOS SIGUE INTERPELANDO PORQUE SE CENTRA EN LOS VICIOS HUMANOS ATEMPORALES QUE SIGUEN VERTEBRANDO EL OBRAR DE NUESTRA EXISTENCIA. TARTUFO SOMOS TODOS, Y SEGURAMENTE POR SIEMPRE, LO SEGUIREMOS SIENDO.”

Bea López, *Teatro Madrid*

“PEPE VIYUELA REALIZA UN TRABAJO EXCELENTE, (...) SOSTIENE CON FIRMEZA CADA UNA DE LAS ESCENAS EN LAS QUE APARECE. Y DA LA SENSACIÓN DE QUE LO HACE SIN SACRIFICIO, CON UNA NATURALIDAD Y UNA VERSATILIDAD ASOMBROSAS.”

Patricia Moreno, *En Platea*

“COMO SIEMPRE SUCEDE CON LAS PROPUESTAS DE ERNESTO CABALLERO, PROFUNDA, UN PUNTO ATREVIDA E INTERESANTE.”

José-Miguel Vila, *Diario Crítico*

Gira

“LA PROPUESTA DE ERNESTO CABALLERO ES UN ACIERTO QUE INVITA A JUGAR CON LA MENTIRA COMO MARCO CONCEPTUAL.”

“EL ELENCO ESTÁ A LA ALTURA DEL RETO, Y DA GUSTO VER COMO PEPE VIYUELA DOMINA LA GESTUALIDAD DEL PAYASO QUE LLEVA DENTRO.”

Javier López Clemente, *Heraldo de Aragón*

Text del director

La impostura en la sociedad actual: Una introducción al proyecto

Molière escribe *Tartufo* en 1695, pero tendrá que esperar cinco años para ver estrenada su sátira ya que fue prohibida su representación al ser acusada de lo que en nuestros días llamaríamos “delito de odio”. Finalmente, el rey Luis XIV levanta la prohibición y es estrenada con éxito en París. La intención de la obra es, según el propio autor, “la crítica de los falsos devotos, de los hipócritas que se presentan bajo la apariencia de personas con fuertes valores cristianos y que esconden otros intereses.” El tema principal es, pues, el de la hipocresía, aunque la pieza suscita también otras cuestiones no menos relevantes como la obstinada e irracional resistencia para reconocer la evidencia de los hechos, la acoplejada necesidad de subyugación del sujeto a demagogos manipuladores, la colosal distancia entre los miríficos enunciados morales y el inconsecuente comportamiento de sus predicadores, el severo e implacable despotismo de la superioridad moral, la justificación de la mentira como recurso natural del superviviente...

Tartufo es, en efecto, todo impostura: una gran mentira. La fascinación que ejerce un personaje carente de escrúpulos es la misma que hoy nos procuran tantos expertos estrategas, comunicadores y publicistas de toda índole que invaden nuestra privacidad recurriendo sistemáticamente al engaño y a la adulación con nuestra perezosa aquiescencia. Acaso todos nos estemos convirtiendo en Orgones cediendo gustosos la soberanía de nuestro propio criterio y discernimiento. ¿Estamos, en estos días de aislamiento e incertidumbre, tan irremisiblemente atartufados, tan ávidos de directores espirituales rebosantes de salvíficas proclamas, que, como Orgón, entregamos encantados nuestro patrimonio material y espiritual a cualquier farsante convincente? ¿Quiénes son hoy esos intrusos que se cuelan en nuestras casas con irresistibles cantos de virtuosas sirenas, despojarnos de nuestros más preciados bienes, entre los que se encuentra el del libre discernimiento? ¿No habremos ya incorporado y aceptado como inevitable el método Tartuffe para sobrevivir en esta fase desbocada y descabezada del sistema económico y social?

En cualquier caso, *Tartufo* es hoy ese narcótico vendaval de espectáculo que nos arrebató hasta decantarnos por lo verosímil antes que, por lo veraz, por las reconfortantes y, nunca mejor dichas, mentiras piadosas a la inevitable y, en ocasiones, incómoda realidad. Si todo es espectáculo, entonces nada duele. ¿Y entonces, el teatro? El teatro de siempre, con su prodigioso mecanismo de distancia (o desdoblamiento) nos ofrece, en esta ocasión la posibilidad de observar divertidos este delirante carrusel de apariencias mediante la gran farsa que escribiera el dramaturgo francés Jean Baptiste Poquelin hace más de tres siglos. Así, nuestro *Tartufo* se presenta ante ustedes, antes que nada, como un radical y festivo juego teatral sin trampas ni cartón porque, paradójicamente, en el teatro todo es trampa y cartón. Y esa es su grandeza. Y esa es su verdad. El genuino teatro que, como en los tiempos de Molière, planta cara al sinuoso impostor que se infiltra seductoramente en nuestros hogares.

Ernesto Caballero

Fitxa

Versió i direcció: **Ernesto Caballero**
(sobre la traducció versificada
de José Marchena)

Intèrprets

Pepe Viyuela

Paco Déniz **Silvia Espigado**

Germán Torres, María Rivera

Estíbaliz Racionero, Javier Mira

Jorge Machín

Escenografia: **Beatriz San Juan**

Vestuari: **Paloma de Alba**

Il·luminació: **Paco Ariza**

Espaci sonor: **Luis Miguel Cobo**

Moviment: **Karina Garantivá**

Direcció de producció: **Maite Pijuan**

Producció executiva: **Álvaro de Blas**

Ajudantia de producció: **Ana López-Rua**

Direcció tècnica: **Moi Cuenca**

Ajudantia de direcció: **Nanda Abella**

Regidoria: **Paco Montes**

Coordinació tècnica: **Juan Andrés Morales**

Cap tècnic del teatre: **Roger Muñoz**

Construcció de l'escenografia:

Readest Montajes S.L

Màrqueting i comunicació: **Focus**

Reportatge fotogràfic: **David Ruano**

Disseny gràfic: **Santi&Kco**

Espectacle en **castellà**

Durada: **1 hora i 40 minuts**

És una producció de **Lantia Escénica**

Institucions:

INAEM i Comunidad de Madrid

Distribució:

Sergi Calleja

scalleja@focus.cat - . 678 73 92 94

Molière

Autor

Jean-Baptiste Poquelin, anomenat Molière, va néixer a París el 15 de gener de 1622. En contra del costum de l'època, l'actor no va ser fill d'actors. El seu pare era tapisser real de Lluís XIII, i en els voltants de la cort, va començar a relacionar-se amb la companyia de comedians Béjart, que dirigia el matrimoni del mateix nom. Amb ells va fundar l'any 1643 l'"Il·lustre Teatro", un projecte que va fracassar i que va deixar els seus protagonistes molt endeutats, fins i tot van anar a parar a la presó per això. Però, tot i això, no va renunciar a la seva vocació d'actor. Va deixar París per convertir-se en actor de companyies ambulants, tornant cinc anys després i assumint de nou la direcció de la companyia.

El seu "Tartufe" va estar prohibit durant cinc anys per atacar la moral catòlica. En realitat, Molière, se'n reia de tot i de tothom, amb una intel·ligència que aïrava, si podia ser, encara més als seus receptors. D'entre les seves obres, en destaquen; *El metge per força*, *El burgès ennoblit*, *Tartufo*, *El misantrop*, *L'avar* o *El malalt imaginari*.

Ernesto Caballero

Adaptador i director

Forma part d'aquesta generació de creadors que coneixen el món teatral en tots els seus aspectes; com a autor, director i com a mestre d'actors. Director del Centro Dramático Navional des del 2012, ha destacat per igual a les seves facetes d'autor teatral, director d'escena i director de companyia. Professor titular de la interpretació a la Real Escuela Superior de Arte Dramático, i ha sigut director associat del Teatro de La Abadía. Els seus treballs més recents com a director són; *El jardín de los cerezos* d'Anton Chéjov (CDN); *Inconsolable* de Javier Gomá (CDN); *Vida de Galileo* de Bertolt Brecht (CDN); *El laberinto mágico* de Max Aub (CDN, 2015-2016); *Rinoceronte* d'Eugène Ionesco (CDN); *Tratos* d'Ernesto Caballero (CDN i San Sebastián Capital Europea de la Cultura); una reinterpretació de *Trato de Argel* de Cervantes; i *Jardiel, un escritor de ida y vuelta* (CDN), basat en *Un marido de ida y vuelta* d'Enrique Jardiel Poncela. El seu molòleg *Reina Juana* es va estrenar l'any 2016 al Teatro de La Abadía, amb la direcció de Gerardo Vera.

De la seva obra dramàtica destaquen títols com: *Viejo amigo Cicerón*, *Squash*, *Retén*, *Solo para paquita*, *Rezagados*, *Auto*, *Santiago (de Cuba)...* y *cierra España*, *Un busto al cuerpo*, *Pepe lo romano*, *Te quiero... muñeca*, *Sentido del deber* i *El descenso de Lenin*, entre d'altres.

El treball d'Ernesto Caballero, com a director respon a moltes claus que apareixen també en la producció dramàtica: la mateixa insistència de la temàtica social i la mateixa investigació dels límits entre l'escenari i la realitat, la indagació en la metateatralitat, i el joc de temps i espais..

Pepe Viyuela

Actor

Llicenciat en Filosofia i Art Dramàtic, la seva carrera com a actor es desenvolupa fonamentalment en el teatre. Comença el seu camí en el Teatro de La Abadía amb *El Retablo de la Avaricia, la Lujuria y la muerte*, de Valle Inclán.

Cal destacar la seva intervenció a *La fundación; La visita de la vieja dama; Las visitas deberían estar prohibidas por el Código Penal*, i més recentment a *Rinoceronte*, de Ionesco, treball amb el qual rep un premi Max. Totes elles produccions del Centro Dramático Nacional. Amb la Compañía Nacional de Teatro Clásico, ha participat en *El alcalde de Zalamea*, així com a *El burlador de Sevilla*. En televisió cal mencionar la seva participació en la sèrie *Aída* i, més recentment *Olmos y Robles* i *Matadero*. En cinema ha participat a *Tierra*, de Julio Médem; *El milagro de P. Tinto* i *La gran aventura de Mortadelo y Filemón* de Javier Fesser; *Di que sí* de Juan Calvo; *Una pareja perfecta* de Paco Betrii; *Mortadelo y Filemón. Misión: Salvar la Tierra*, dirigida per Miguel Bardem i *7 razones para huir* d'Esteve Soler. Com a poeta ha publicat un total de sis poemaris.

Paco Déniz

Actor

Es va formar com actor a la Real Escuela Superior de Arte Dramático de Madrid (1996-2000). L'any 2000 va ser membre fundador de la companyia Producciones del Callao, d'on van sortir espectacles memorables: *Como los griegos, Cous-cous y churros* y *La trilogía de Sanzol*, d'entre altres. Ha participat a 16 espectacles del Teatro Valle-Inclán (CDN) sota la direcció de grans mestres de l'escena com Gerardo Vera, Alfredo Sanzol o Ernesto Caballero. Cal destacar: *Divinas palabras* -guardonada pel Lincoln Center Festival de Nova York l'any 2007-, *Esperando a Godot, Días estupendos, Sí, pero no lo soy*; o *Rinoceronte, Montenegro (Comedias Bárbaras), Vida de Galileo, Jardiel, un escritor de ida y vuelta, El jardín de los cerezos, Madre coraje y sus hijos* o *El laberinto mágico* -Premio Valle Inclán 2017-. Ha estat membre del projecte d'investigació "Teatro de la Ciudad" amb la tragèdia *Edipio Rey* i la més exitosa i multipremiada comèdia *La ternura*, ambdues d'Alfredo Sanzol.

En televisió l'hem pogut veure a sèries com *Servir y proteger, Vergüenza, Amar es para siempre, Vis a Vis, La que se avecina*, entre d'altres. Va ser membre del grup Vocal Factory, on va treballar com lletrista, cantant i compositor de la banda sonora de la sèrie *Aquí no hay quien viva* i, ja en solitari, *La que se avecina*. A la pel·lícula d'Alexis Valdés *Un rey en la Habana* firma la cançó *Adicto*.

Silvia Espigado

Actriu

Diplomada en Art Dramàtic al Laboratorio Teatral de William Layton, completa la seva formació al Teatro de La Abadía i, amb diferents mestres i directors, entre ells, Ernesto Caballero i Karina Garantivá, treballant en alguns projectes, com *En el lugar del otro*, *La fiesta de los jueces*, *Runners y Montenegro*. També pel CDN ha participat a *La muerte de un viajante* dirigida per Juan Carlos Perez de la Fuente i a *Yonkis y Yankis* dirigida per Francisco Vidal. Al llarg de la seva carrera teatral protagonitza *El Diablo cojuelo*, de Luis Vélez de Guevara; *De cerca nadie es normal* sota la direcció d'Aitana Galán i *Buenas noches, Hamlet* de José Ramón Fernández. També participa en les obres *Por delante y por detrás* de Michel Frayn; *Las trampas del azar* d'Antonio Buero Vallejo; *Un marido de ida y vuelta*; *El santo de la Isidra* i, a la Compañía de Lina Morgan amb *Sí al amor* y *El último tranvía*, amb qui va debutar a inicis del seu camí professional com a ballarina i actriu.

Germán Torres

Actor

Guanyador del Premio de la Unión de Actores 2013 com a millor actor secundari de teatre pel seu paper a *Iván-Off* d'Antón Chejov; *Hanna Arendt en tiempos de oscuridad* i *En el lugar de otro*, dirigides per Ernesto Caballero, són els seus últims treballs en teatre. Així mateix, amb Mario Gas ha desenvolupat grans interpretacions com *La hija del aire* de Calderón de la Barca amb la CNTC; *El concierto de San Ovidio* de Buero Vallejo al CDN i *Incendios* de Wadji Mouawad al Teatro de la Abadía. També ha treballat sota la direcció d'Ignacio Garcia a *24 horas en la vida de una mujer* de Stefan Zweig. En destaquen també *La isla púrpura*, adaptació de José Padilla d'un text de Bulgakov, *El huerto de guindos* d'Antón Chejov, i la producció de Broadway *La Bella y la Bestia*.

En cinema protagonitza el llarg *Y todos arderán*, dirigit per David Hebrero, amb qui també va col·laborar a *Paralelos*; i als llarmetratges *Dulcinea* y *Ramona*, dirigits per Andrea Bagney. Va participar també en el curt multipremiat *Adam In Aeternum*, dirigit per Pedro Jaén; *Que dios nos perdone* de Rodrigo Soro-goyen i *Sesión*, guardonat a la millor pel·lícula estrangera del Festival de cinema de Califòrnia; entre un llarg etcétera de curtmetratges.

En televisió va gravar per la sèrie internacional de la BBC *The Mallorca Files*, i va treballar a la sèrie *Amar es para siempre*; *El Ministerio del Tiempo*; *El síndrome de Ulises*; *Lalola*; *Sin tetas no hay paraíso*, *Hermanos y detectives*; *Los Serrano...*

María Rivera

Actriu

Estudia a escoles de teatre de Madrid, com Primera Toma, mentre realitza els seus primers treballs en curtmetratges i sèries de televisió. D'entre aquests, forma part del repartiment de la sèrie *Señoras del Hampa* (T5) i protagonitza el guardonat curt *Era yo* sota la direcció d'Andrea Casaseca (2018).

L'any 2020, és seleccionada per interpretar el personatge de Silvia a la sèrie *HIT* (TVE), un dels papers protagonistes de la sèrie, aquest mateix any, protagonitza el muntatge teatral *Golfa* dirigit per José Padilla i a càrrec de Primera Toma i Crémilo Proyectos. Actualment, segueix la seva formació a l'Estudio Juan Codina de Madrid i segueix amb la gira nacional de *Golfa*.

Estíbaliz Racionero

Actriu

Es forma com a actriu al Estudio Juan Codina, RESAD, Central de Cine i Grumelot; com a cantant amb José Masegosa; i com a ballarina amb Chevi Muraday, Luís Santamaría i Mariano Botindari. Entre els seus treballs més destacats hi ha: *Qué haré yo con esta espada?* d'Angélica Liddell que representa en gira internacional (Jerusalem, Schaubühne de Berlín, Brasil, Festival d'Avignon) i en els Teatros del Canal de Madrid; *Hanna Arendt en tiempos de oscuridad*, dirigida per Ernesto Caballero, *Animal*, una adaptació d'Alberto Conejero dirigida per Juan Codina al Teatro de la Abadía, *The filthiest cabaret alive* de La dalia o *¡Hey Boy, Hey Girl!* de La joven compañía dirigida per J.L. Arellano a Conde Duque.

També ha treballat amb companyies i professionals internacionals com Sleepwalk Collective, en el procés de creació d'Aves Migratorias de Madrid, on investigava, durant un any amb obres de diferents formats (duracional 24 horas, vis a vis, *site-specific*), totes elles programades al Conde Duque; també amb Ana Borralho i João Galante a *El gatillo de la felicidad* (Naves del Matadero); André Uerba a *Burn Time* (Naves del Matadero) o los belgas Garçon Garzón a Gen Z: *searching for beauty* (*La casa encendida*).

En audiovisual participa en la pel·lícula Call TV de Norberto Ramos del Val i, en curtmetratges. A més, compta amb experiències protagonista en el teatre musical, al *Trovador* de Julia Navmel o *Todo lo que imagines* de Carlos Hermay.

Javier Mira

Actor

Comença els seus estudis d'interpretació a Guadalajara, (Mèxic) treballant en tallers amb Ana Escalante i Mauricio Cedeño, a més d'estudiar al laboratori de tècnic Meisner. L'any 2015, s'estrena en el món del teatre amb l'obra *Misterios en Casa*, dirigida per Luis Ibarra. Aquest mateix any s'uneix a la companyia Xacto Teatro amb l'obra *Bang Bing ¿Estás muerto?* de William Mastrosimone. L'any 2016, amb la col·laboració del ITESO, filma el curt *Epifanía* i grava *Pastillas para el càncer común* amb el director Esteban Chaires, *Las dos cara del espejo* dirigida per Leonora Linea i *Los últimos veranos*, estrenat en el Festival Internacional de Cine de Guadalajara, Jalisco. Aquest mateix any, és becat per viatjar a Dinamarca on estudia moviment i dansa amb Søren Mørkrid a Ollerup.

L'any 2017 es muda a Madrid i ingressa a la RESAD per estudiar interpretació amb especialitat en el teatre musical. El 2018 s'uneix a la companyia Hysteria Teatro on estrena *Romeo y Julieta* i *Estrellas Cruzadas* a Nave 73. L'any 2020 comença a estrenar amb la coach actoral Jo Kelly i en cant i expressió musical amb Julio Morales, estrenant *Expreso 29* al Teatro Salón Cervantes, dirigit per Noelia Pérez de Hysteria Teatro. L'any 2021 acaba els seus estudis a RESAD i estrena l'espectacle *Firmamento* de Noelia Pérez a la sala Plot Point.

Jorge Machín

Actor

Després de graduar-se en interpretació a la RESAD, Jorge Machín, va començar a compaginar els seus treballs en muntatges com *Las visitas deberían estar prohibidas por el código penal* o *Sainetes* de Ramón de la Cruz amb una formació continua enfocada tant en el teatre com per mitjans audiovisuals. El Teatro de la Abadía, la Central de Cine o l'escola de doblatge AM Estudios van ser alguns dels centres on va seguir aprenent de la mà de Mestres com José Luis Gómez, Cicely Berry, Marcello Magni, Mar Navarro, Claudio Rodríguez o Eva Lesmes.

Alguns dels seus treballs més recents a l'escenari han estat; *Tito Andrónico*, *El laberinto mágico*, *Otelo a juicio*, *Elogio de la pereza* o *Los nadadores nocturnos* (premi MAX 2015 al Espectacle revelació). En el món de la televisió, ha participat en sèries com *Sin identidad*, *Los serrano*, *7 vidas* o *El comisario*, entre d'altres i ha protagonitzat el llargmetratge independent *Año Cero*, dirigit per Mario Jara. Ha posat veu en doblatge en castellà a sèries com *Igor* o *Rocky Kwaterner*. Des de 2018 compareix la seva experiència en diferents tallers d'interpretació i fa classes de doblatge per professionals a l'escola AM Estudios.

Horaris

De dimarts a divendres: 20 h

Dissabtes: 17.30 h i 20 h

Diumenges i festius: 18.30 h

Prensa

Judit Hernández i Anna Pérez

93 309 75 38 - premsa@focus.cat

www.focus.cat/press

Preus

A partir de 24€

(consulteu descomptes especials)

Venda d'entrades:

Taquilla Teatre Goya - teatregoya.cat

Preus especials per a grups a:

Promentrada www.promentrada.com

93 309 70 04

Molt més a

Comparteix la teva experiència
amb el hashtag

#Tartufo

i etiqueta **@Teatre_Goya**

Empreses patrocinadores

Institucions

Mitjans de comunicació

Amb la col·laboració de

